

Austmarka Historielag. Årsmøte søndag 25. mars 2012

Dagsorden:

1. Åpning og konstituering.
2. Beretning.
3. Regnskap.
4. Innkomne forslag.
5. Arbeidsprogram 2012.
6. Budsjett 2012.
6. Valg.

Vi viser noen korte filmer.
Kaffeservering og loddsalg.

Årsberetning for Austmarka Historielag 2011

Styret har i perioden bestått av:

Leder:	Vidar Pedersen
Nestleder:	Åge Sørmoen
Kasserer:	Rolf Amundsen
Sekretær:	Knut Holmen
Styremedl.:	Lena Haakerud, Per Skoglund, Anne Lise Solbergseter
Varamedl.:	Sissel Solvin, Mona Øverby, Elisabeth Lindberget

Undergrupper.

Bygdetunet:

Knut Holmen (leder), Erik Hamre, Aud Dybing, Bjørn Dybing, Grethe Svendsen, Kåre Svendsen, Per Thoresen Møller, Åge Karterud og Kjell Øverby.

Bilder, intervjuer og skrifter:

Åge Sørmoen, Vidar Pedersen og Oddvar Jakobsen.

Kulturminnesmerker:

Oddbjørn Evensen, Thor Rønning, Bjørn Moen og Bjørn-Ulf Østgård.

Markenskomite:

Rolf Amundsen (leder), Elisabeth Lindberget, Hugo Torp og Geir Bottilsrud. Kjell Femoen, Mona Øverby, Bente Fjellvang og Thor Bråthen.

Materialforvalter:

Kjell Eriksen.

Utleiere av Arstun og Tunet:

Elisabeth Lindberget og Unni Skilbrigt.

Redaksjonskomite for medlemsbladet:

Åge Sørmoen (red.) og Vidar Pedersen.

Representantskapet i Skogfinsk Museum:

Rolf Amundsen (representant), Anne Lise Solbergseter (personlig vara)
Vidar Pedersen (representant), Kåre Lunderbye (personlig vara)

Styret i Kongsvinger Museumsforening (KMF):

Rolf Amundsen (representant ,ny), Kåre Lunderbye (vara).

Vaktmester Arstun :

Per Thoresen Møller.

Valgkomite:

Arnfinn Mobekk, Finn Lindberg og Eivor Dahl.

Styret har i perioden hatt 6 ordinære styremøter og behandlet 35 saker. I tillegg har flere av styremedlemmene deltatt på faglige møter. Laget hadde ved utgangen av virksomhetsperioden 700 medlemmer.

Austmarka Historielag er veldig stolt av å ha så mange dugnadsvillige medlemmer. I løpet av et år gjennomfører historielaget flere prosjekter som ikke hadde vært mulig uten denne innsatsen. Det er ikke dermed sagt at vi ikke har bruk for flere ildsjeler. Dersom du har tid til overs og kunne tenke deg å bistå oss i noen av lagets mange oppgaver må du gjerne ta kontakt med en i styret.

Austmarkamarken ble gjennomført lørdag 13. august. Marken er en av Historielagets største inntektskilder. Overskuddet denne gangen ble om lag 40 000 kroner, - et meget godt resultat. Marken ble åpnet av Kongsvingers avgåtte rådmann, Bernhard Caspari. Etter den offisielle åpningsseremonien kunne publikum beskue vevkunst, gamle kjøretøyer, emigrasjonshistorie, gjøre nyttige kjøp i de mange bodene eller bare kose seg med grytstappe, rømmegrøt eller vaffel. De yngste hadde også sine aktiviteter, - dyreskue, hesteskokasting eller snekring i Nystun. Denne gangen kunne vi også vise Sjøviksaga i drift. Marken ble, tradisjonen tro, avsluttet med auksjon på låvebrua.

Åpen Tundag. Styret ønsker å trekke folk til Tunet også utenom markensdagen. Lørdag 24. september hadde vi derfor åpen dag på Tunet der vi serverte kaffe og vafler og der bygdas innbyggere kunne sette opp sine egne "boder" for å selge ting og tang. Det ble en vellykket dag i flott høstvær. Det skal også sies at det var flere aktiviteter i bygda samme dag, bl.a. åpen dag på brannstasjonen og sesongstart i røykbadstua, som også påvirket publikumstilstrømmingen.

Sjøviksaga. Arbeidet med Sjøviksaga kan nå på det nærmeste ansees som fullført. Det er lagt inn strømførende kabel til saga og som nevnt over ble den satt i drift og vist for publikum under Austmarkamarken.

Orala. I november ble det skrevet kjøpekontrakt mellom Norsk Skogfinsk Museum og eierne av Orala (Aronstorpet) på Varaldskogen. Orala må sies å være et av de aller best bevarte finnetorp på norsk side. Det omfatter 15 hus, ca. 30 mål dyrket mark og ca. 150 mål skog. Kjøpesummen er 700.000 kroner. Dette er langt under takst. Historielaget vil få en sentral rolle med å forvalte Orala. Vi er en del av Skogfinsk Museum, og Orala ligger på Austmarka.

Austmarka-Kongen. Den stolte og prektige grana ligger nå permanent og godt på støpte pilarer nordvest for Bråtastua. I løpet av 2011 har grana fått en flott takkonstruksjon, belagt med gammel takstein, som beskyttelse mot nedbør.

Vandringer. To påfølgende dager i mai måned arrangerte Historielaget vandringer. Lørdag 21. mai var vi på besøk i nabobygda Finsrud. Hobbyklubben i Finsrud sto som vertskap med servering og informasjon. Vi ble geleidet gjennom bygda fra Billa i sør til Klemetsbråten i nord. Om lag 60 personer deltok på denne vandringen. Dagen etter inviterte historielaget til guidet vandring til 5 finnetorp på Varaldskogen, - Ratikken, Ottertjernet, Kvåho, Varaldskogberget og Nordgarden.

Tur. Søndag 25. september arrangerte Historielaget busstur til Skålbergsetra i Nord-Odal. Skålbergsetra er Odalstunets nyrestaurerte museumsseter. Etter middag på Milepelen var det omvisning på Odalstunet.

Temadager på Arstun. I løpet av virksomhetsåret har historielaget gjennomført to bildekvalder og to filmkvalder. De to filmkvaldene trakk en del folk. I oktober viste Christer Nilsson film fra svenske finnskoger for om lag 30 framømøtte, I november så 50 framømøtte gammeldags gårds- og skogsdrift på et småbruk i Hurdal. Bildekvalden med historielagets egne bilder var ikke så godt besøkt, men da Per Øyvind Amundsen viste sine natur- og dyrebilder fra Varaldskogen kom det 25 gjester.

Slåttedugnad Abborhøgda. I slutten av juli var 20 personer samlet for å gjøre slåttonn i Abborhøgda. Folk stilte opp med traktorer, ryddesager, ljàer, høygafler og river. Statsskog betalte oss 20 000 kroner for jobben og Kvinnemuseet betalte regninga for servering av dugnadsgjengen.

Grasrotandelen. Ved utgangen av virksomhetsperioden var det 73 personer som hadde valgt Austmarka Historielag som sin grasrotmottaker. Dette resulterte i 20 100 kroner inn i lagskassa i 2011. Siden ordningen startet i 2009 har laget mottatt over 60 000 kroner ”uten å løfte en finger”.

Hjemmeside (www.austmarkahistorielag.no). I desember 2010 lanserte historielaget sin egen hjemmeside på Internet. I løpet av 2011 har vi jobbet aktivt for å fylle den med interessant innhold. Her kan du nå lese om aktivitetene i laget, se på våre gamle fotografier, lese gamle medlemsblader, se på bilder og les beskrivelse av gamle hus i bygda. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre og fylle siden med mer innhold.

Samarbeid med andre organisasjoner. Historielaget er en avdeling under Norsk Skogfinsk Museum (NSM) og vi inngår i Kongsvinger Museumsforening sammen med de andre historielagene i bygda. Vi har et nært samarbeid med Brandval Historielag om kartlegging og bevaring av finnetorp på Brandval og Vinger Finnskoger. Historielaget deltar hvert år på Finnskogtinget, senest på Vermundsjøen samfunnshus i februar 2012.

Andre aktiviteter. For ikke å gjøre årsmeldingen altfor omfattende vil vi under dette punktet i stikkordsform nevne andre aktiviteter som styret og lagets medlemmer har befattet seg med i perioden.

- Medlemsbladet har som tidligere kommet med 4 nummer.
- Kalender for 2011 produsert og solgt.
- Påfyll og vedlikehold av bildearkivet.
- Utleie av Arstun og Bråstua.
- Badstubading i vinterhalvåret.
- Det er gjennomført flere dugnader i løpet av året.
- Grillfest/dugnadsfest på Tunet.
- Julegranbrenning i samarbeid med Austmarka Vel.
- Midtsommertreff i samarbeid med Austmarka Vel.
- Deltatt i møter i Skogfinske Interesser i Norge.

Historielaget har også i år mottatt gaver, både gamle ting og materialer til bruk i den daglige driften og pengegaver. Styret retter en stor takk til giverne. Gavene er behørig omtalt i Medlemsbladet.

Forslag til arbeidsprogram 2012.

Prioriterte oppgaver:

- Forberede bruk og presentasjon av Orala.
- Vaske og male Arstun.
- Reparere skader på Smedhaugen.
- Klargjøre 2. etasje på Nystun.
- Sette i stand stikkemaskinen.
- Arrangere temakvelder på Arstun.
- Arrangere Austmarkamarken.
- Arrangere flere åpne dager på Bygdetunet.
- Dugnad i Abborhøgda.
- Presentere 1700-tallets industrisamfunn ved Sikåa for publikum.
- Legge bildearkivet inn i bildeprogrammet PixFiler.
- Gi ut 4 nummer av medlemsbladet.
- Gi ut kalender.
- Oppdatere og vedlikeholde hjemmeside.
- Arrangere dagstur/helgetur/vandringer.

Ved kapasitet:

- Vedlikeholde lagets øvrige bygningsmasse.
- Se på muligheten for å utvide lagerbygget på Kjærsaga.
- Sette i gang arbeidet med Hærsjøbrua.
- Omvisninger for andre lag og foreninger
- Forberede bygg i tilknytning til mølla for frørenseanlegget.
- Sette opp skigard på Tunet.